

Poněkud přechráněný spotřebitel

eFocus

Nic se nemá přehánět. Ani ochrana spotřebitele. Původně vcelku rozumná snaha chránit slabšího zákazníka před namnoze neseriózním obchodníkem a jeho praktikami ale zvolna zmutovala do podoby legislativního a ideologického molocha, šířeného ohněm a mečem. Směrnice EU, vnitrostátní zákony a také mediální masáž, jako obvykle v takových případech, je zcela jednostranná. Vše v duchu principu, že spotřebitel je vždycky chudák a vždycky má pravdu.

K čemuž se, také jako obvykle, přísály různé aktivity, dnes řečené nevládní organizace. Z nemalé části tvořené lidmi, kteří, než by pracovali, jsou ochotni dělat cokoli. Například bojovat za blaho jiných, kteří to po nich ani nechtějí a v takové míře ani nepotřebují. Je ovšem staletou, ne-li tisíciletou tradicí lidstva, že když se má hrát o něčí dobro, údajný chránělec do toho nemá co žvanit. „Herold svatý pravdy, nebo jinej lhář“, by si myslím mohli tihle lidé na své navštívenky opsat ze známé písně o srdci knížete Rohana a valše u starýho Růžičky. Na tomhle principu je ostatně založena i řada jiných spolků, lovicích v kalných vodách dobročinnosti, ale to sem tahat nechci. Spotřebitel se v poslední době zkrátka stal zájmovou osobou.

Na jedné straně se ho rozliční podvodníci znovu a znovu pokoušejí nějak natáhnout. V některých případech už ani nejde o podvodníky, ale explicitní lupiče. Z tohoto úhlu pohledu se tedy nedivím, že se stát třeba pokouší zatrhnout něco, co se tváří jako poznávací zájezd s gratis obědem, ale ve skutečnosti je to únos s vydíráním. Na druhém konci spektra, a podle mne čtenějším, je ale snaha kupovat si spotřebitele, protože jsou to také voliči. Mnohé politické strany nejspíš dospěly k nadějnému zjištění, že když už někdo nedokáže při nákupu rozeznat šmejd od kvality, mohl by podobně fungovat, až půjde k volbám. A tak se politici, s těmi bruselskými v čele, pokoušejí ochočít si voliče zákony, jimiž je ujišťují, že i když uzavřou sebevýchodnější a sebeblbější smlouvu, oni je z toho dostanou. Něco ve stylu hesla: „Nedáme zahynouti vám ani budoucím“. Míněno budoucím trotlům, vychovaným v naprosté neodpovědnosti za svůj osud a v totální závislosti na státu. Tedy na politicích. A s tím, že pak ti nezodpovědní a závislí budou, co ovce, očekávat od „svých“ politiků vyřešení jakéhokoliv problému a za to je budou radostně žít. Pročež jsou v konečné fázi spotřebitelé podváděni hned dvakrát. Nejenže pořád kupují párky, v nichž je namísto masa jen uzené aroma, ale při volbách pak kupují politiky, kteří pro změnu smrdí už na dálku. A oboje s chutí a nadšením.

Nepříjemné je, když se do téhle cinklé hry na chráněného zákazníka zapojují soudy, které se snaží zákony na ochranu spotřebitele vykládat způsobem, jemuž se už tradičně říká „papežštější než papež“. Tak se třeba aktuálně na soudech řeší, jestli si dodavatel se spotřebitelem mohou ve smlouvě sjednat jiné sudiště, než obecný soud. Obvykle v místě sídla dodavatele. To může, ale také nemusí, být pro spotřebitele nevýhodné. Někteří soudci tuhle diferenci odmítají vzít na vědomí a prorogaci soudu generálně označují za dílo satanovo, přesněji za neplatné ujednání v neprospěch spotřebitele. Rozumím tomu, že pro takového kupujícího může být představa, jak kvůli neuznané reklamaci bot se jede místo k obecnému soudu prodejce soudit napříč republikou, natolik desgustující, že to vzdá a boty zahodí. Ovšem co ale spor o zaplacení spotřebitelského úvěru, jehož podstatou není nic jiného, než to, že spotřebitel prostě nevrátil, co měl a teď to zkouší s neplacením vydržet, jak to půjde? Tedy až do exekuce. Zrovna u úvěrů tvoří „natahovací“ spory asi tak 99 % všech, co soudy nebo rozhodci

řeší. A v nich také může dlužníkovi jeho obecný soud přijít dost draho. Tedy ne v případě elektronického platebního rozkazu, tam je to pochopitelně jedno. Pokud se ale dlužník zpupně „otočí“ a podá odpor, a když současně zvítězí odmítání jakékoliv prorogaci jako principu, pak právní zástupce věřitele pojede k procesnímu soudu dlužníka. Vlákem, případně autem. Bude-li to ale dál, tak bude jednání nařizováno na půl devátou. To je celorepublikově závazný čas začátku jednání, účastní-li se vzdálený právní zástupce, nejlépe Pražák. Takže si vezme hotel. Tím vším se náklady žalující strany zvýší asi tak o čtyři až pět tisíc, které zaplatí spotřebitel, pokud prohraje. A že prohraje, plyne z podstaty jeho procesní obrany, která je nulová. Nicméně soudní spor proběhl za všeobecného respektu k spotřebitelským právům, akorát, že všeho moc škodí.

Podobných možností je spousta. Dokonce nějakí mudrlanti spekulují o tom, že by se v případech soudních sporů o nižší částky vůbec vítězi nepřiznávala náhrada nákladů zastoupení. V případech spotřebitelských úvěrů to ovšem odsáká všichni, kdo si půjčí, protože potenciální náklady vymáhání dluhu dodavatel rozloží do ceny úvěrového produktu. Jak prosté, milý Watsone. A když už jsme u těch citátů, tak na závěr Kryl: „Nad mozkiem poslušnost a nad rozumem víra“.

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát

[Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.](#)

Sokolská třída 60
120 00 Praha 2 - Nové Město

Tel.: +420 224 941 946

Fax: +420 224 941 940

e-mail: advokati@akbsn.eu

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [LEAGLE.ONE: Kdo pomůže dětem vybrat správnou cestu, když dnešní profese zítra nemusí existovat?](#)
- [Jindřich Fuka novým advokátem Aegis Law](#)
- [LEAGLE.ONE: Advokacie po nástupu AI: Kdo se přizpůsobí, získá náskok. Kdo ne, může zůstat](#)

pozadu

- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Český Deloitte Legal posiluje: Jiřina Procházková jmenována CE partnerkou](#)
- [V lednu přišel šok. Ze seznamu zmizely tisíce soudních překladatelů](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #11: Mezigenerační převod majetku: Největší chyba je neudělat nic](#)
- [Koupě nemovitosti v Rakousku: vedlejší náklady v praxi](#)
- [Žaloba v civilním právu procesním](#)
- [Legal Innovation Day 2026: AI v právu v praxi - inspirace, konkrétní řešení i prostor Libra](#)
- [KJT: přijedte do Varů diskutovat o problematice reparace škody a újmy](#)